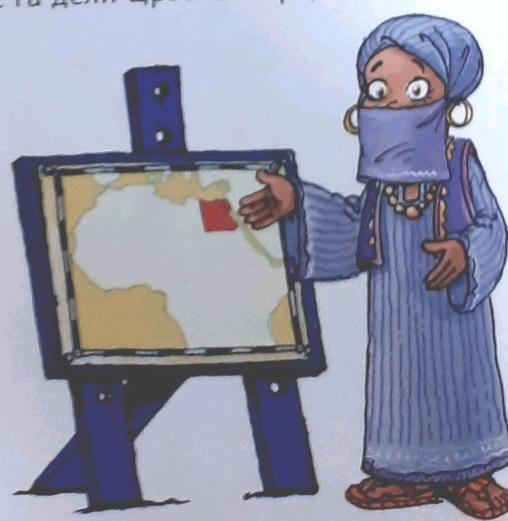

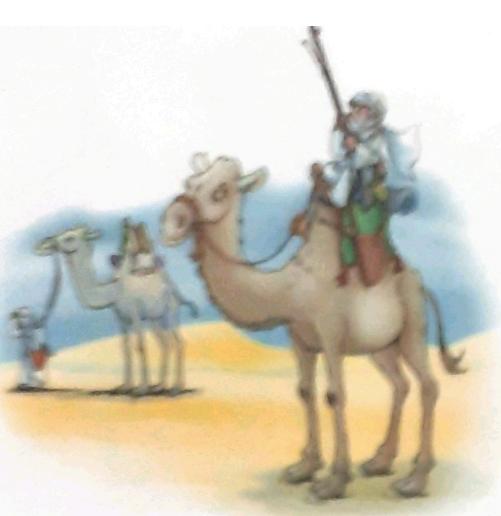

ЕГИПАТ

Египат лежи на североистоку Африке. Синај, источни део земље, налази се на азијском континенту, а од Африке га дели Суецки канал. На Синају су највише египатске планине. Највиши је врх Катерина (2.637 m). Египат се на истоку граничи са Израелом и Саудијском Арабијом, од које га дели Црвено море; на југу се граничи са Суданом, а на западу са Либијом. Већи део земље захвата бесплодна пустиња. Једино плодно тло налази се поред велике реке Нил, која протиче кроз цео Египат и улива се у Средоземно море. Нил је дуг преко 6.600 km и најдужа је река на свету. У Египту се говори арапским језиком.

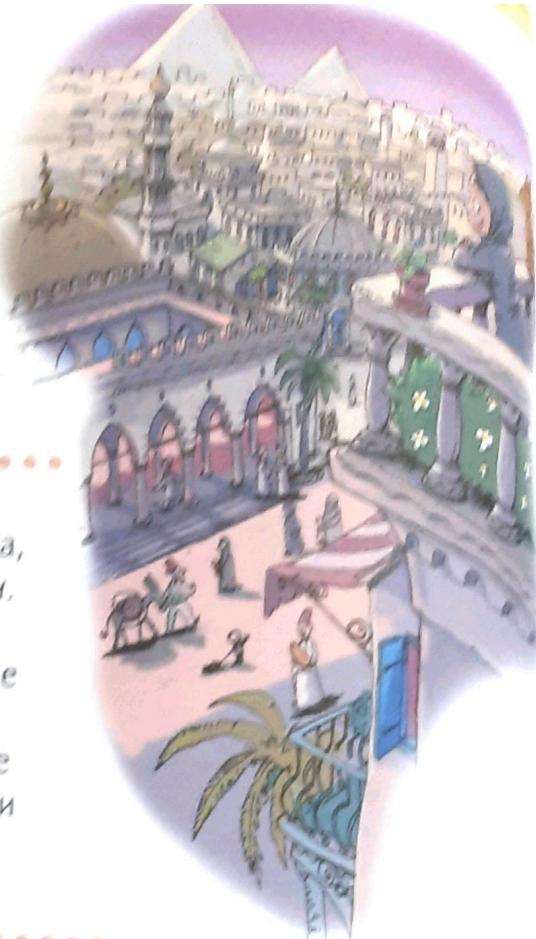
Боје египатске заставе су црвена, бела и црна. У средини се налази орао, који је био симбол Саладина, султана из XII века.

У књизи **Бојке из целог света** прочитајте египатску причу Алибет Кашикаши; она говори о хромом старцу који је дечи био смешан.

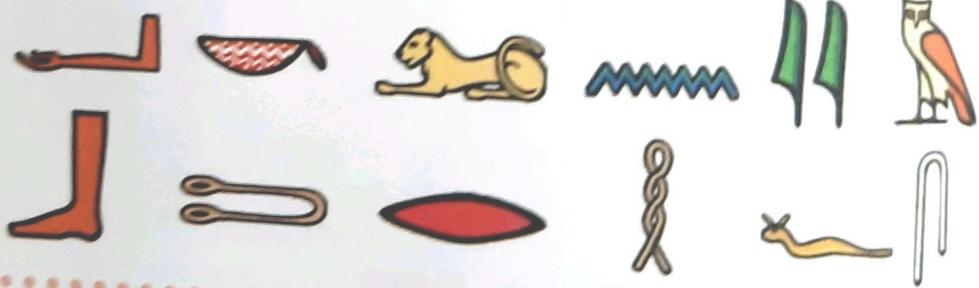

У Египту већину становништва чине **АРАПИ**. У пустињи живе бедуини, номадска арапска племена која прате стада камила, коза и овца током целе године. **КОПТИ**, потомци некадашњих Египћана, чине мањи део становништва. Копти су хришћани.

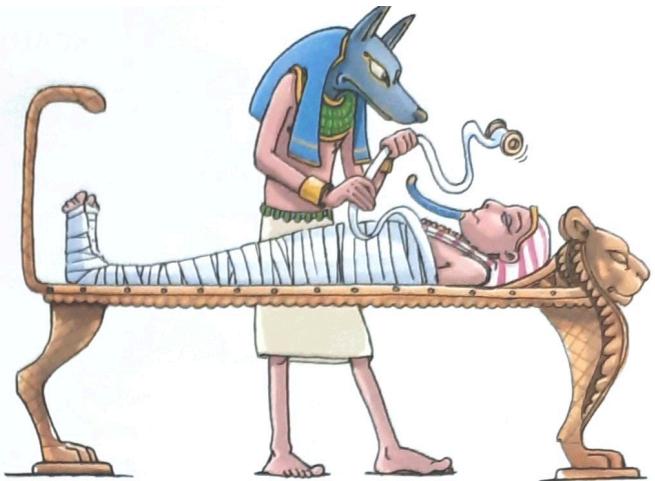
Главни град Египта је **КАИРО**, највећи афрички град. Ел-Кахира, арапско име града, значи *освајач*. Каиро је подигнут у близини Мемфиса, некадашње престонице фараона. Са градског утврђења и цитаделе, када је ведро, виде се пирамиде. Пијаца у Каиру постоји од XIV века. Некада је то била пијаца робова.

Писмо старих Египћана састојало се од слика – то су **ХИЈЕРОГЛИФИ**. Дуго је била тајна о чему су писали стари Египћани, али је 1822. године Француз Шамполион успео да растумачи хијероглифе.

ЕГИПАТСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА је најстарија на свету – постоји већ 6-7 хиљада година. У плодној долини Нила, у којој се после повлачења набујале реке таложио муль, људи су први пут почели да се баве земљорадњом. Прокопавали су канале за наводњавање како њиве не би остале без воде у сушно доба године. Закључили су да приноси зависе од природних сила, па су зато поштовали Сунце, Нил и животиње које су значајне за земљорадњу.

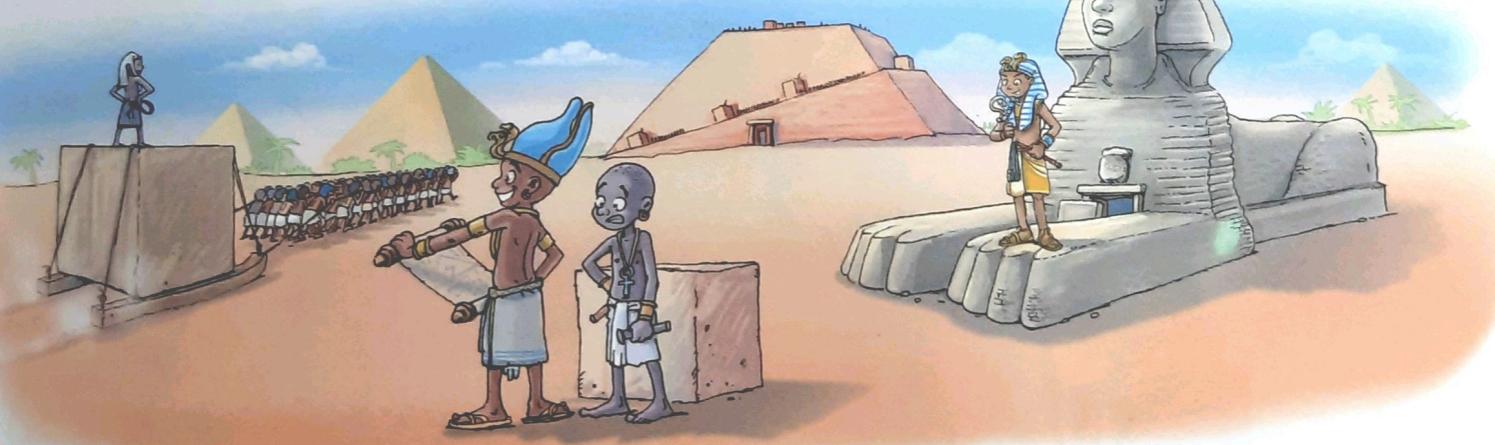

МУМИЈЕ – Стари Египћани су веровали да је души, која је бесмртна, и на оном свету потребно тело. Зато су тела умрлих балсамована, умотавана у платно, покривана маскама и полагана у саркофаге. Према предању, први је мумифициран бог Озирис.

•••••
ЕГИПАТСКО СЛИКАРСТВО – Сликало се по одређеним правилима: глава, руке и ноге приказивани су из профила, а горњи део тела и очи спреда. Коњи су били непознати у Египту када су настала сликарска правила. Због тога су коњи на египатским сликама мање укочени од осталих фигура.

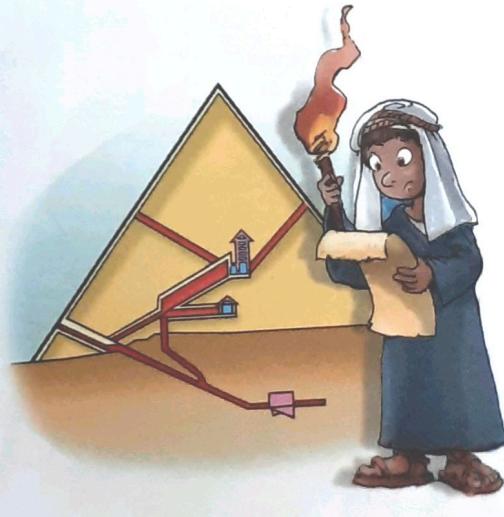

•••••
ПИРАМИДЕ су гробнице које су грађене тако да у њима, по веровањима Египћана, покојници не могу бити узнемиравани. У Гизи, на самој периферији Кайра, налази се неколико пирамида.

Највећа је Кеопсова пирамида, саграђена 2600. године п. н. е. Сваки камени блок уградњен у пирамиду тежак је око две тоне, а за целу пирамиду, високу 147 м, утрошено је више од два милиона таквих блокова. Можемо само да нагађамо како су камени блокови преношени и подизани.

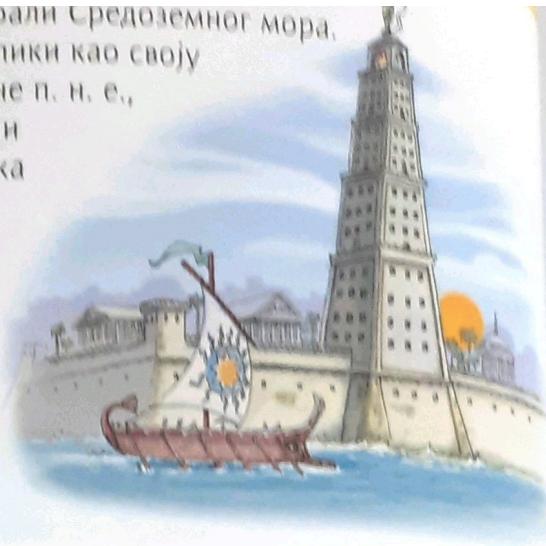
У пирамиди постоји више тајних соба и ходника. У краљевој соби налази се фараонов саркофаг. Египћани су веровали да је души умрлог потребно исто оно што и живима, па су у гробнице доносили предмете за свакодневну употребу, а оно што нису могли да донесу сликали су на зидовима. У близини пирамида налази се Сфинкс, камена скулптура с лјудском главом и телом лава.

Направите пирамиду од кончица шећера.

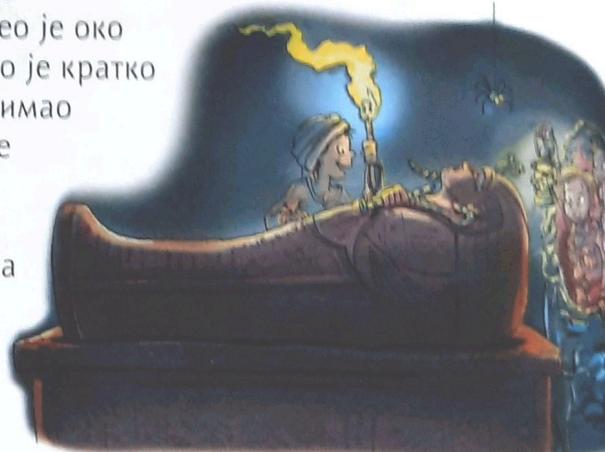
АЛЕКСАНДРИЈА је град на обали Средоземног мора. Изградио ју је Александар Велики као своју престоницу када је, 332. године п. н. е., освојио Египат. У Александрији се налазила највећа библиотека старог света, која је изгорела у пожару у I веку п. н. е. На полуострву Фарос код Александрије 279. године п. н. е. саграђен је светионик који се убрајао у седам светских чуда старог века. Светионик је разорен у земљотресу у XIV веку.

У Тутанкамоновој гробници пронађен је велики број предмета. Међу њима је и златна **ФАРАОНОВА МАСКА**, тешка 11 kg. Биле су потребне три године да се сви предмети пре гledају и попишу; већина их је сада у музеју у Каиру.

••••• ТУТАНКАМОНОВО БЛАГО •••••

– Фараон Тутанкамон живео је око 1350. године п. н. е. Владао је кратко и умро врло млад, када је имао осамнаест година. Откриће Тутанкамонове гробнице било је права драгоценост за научнике. Мумија је била положена у саркофаг од чистог злата, тежак 111 kg и постављен у још два саркофага.

Стари Египћани су веровали у **МНОШТВО БОГОВА**. Неки од њих су: Ра – бог Сунца; Озирис – бог мртвих; Изида – богиња заштитница; Хатор – богиња неба и плодности; Собек – бог Нила; Геб – бог земље.

Ра

Изида

Хатор

Озирис

Собек

••••• КОШЕРИ је традиционално посно јело. •••••

Потребно је: 2 шоле пиринча, 2 шоле сочива, 2 кашике уља, кашика млевеног белог лука, 2 чаше сока од парадајза, пола шоле воде, кашика сирћета, главица црног лука. Скувати посебно пиринач и сочиво. Сос се прави тако што се на уљу пропржи бели лук, а затим се додају парадајз, вода, со и, на крају, сирће. Црни лук ситно исецкati и пропржiti на уљу. Ређати ред пиринча, ред сочива и тако редом. Преко свега ставити црни лук и сос, па послужити.

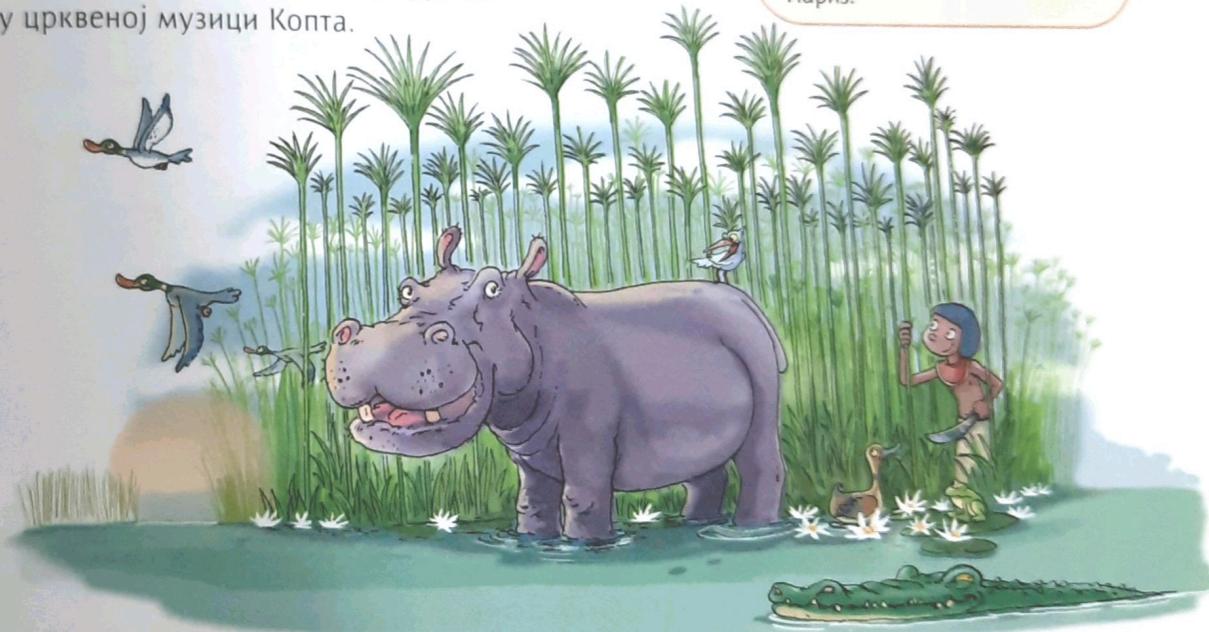
ПОТЕЗАЊЕ – Надмећу се два тима од по три играча. Тимови стоје један наспрам другог, а између њих се повлачи линија. Вође тимова хватају се за руке, други играч из сваког тима хвата вођу око струка, а трећи играч другог. На дати знак почињу да вуку. Бодре се узвицима: „Наше руке су јаче! Ми ћемо победити!“

Побеђује онај тим који успе да повуче противнички преко црте.

СИСТРУМ је врста звечке. Састоји се од дршке и металног или дрвеног оквира с пречкама на које су нанизани колутови од метала, дрвета или тикве; звук настаје када они ударају један о други. Инструмент је често украсен разним шарама. У старом Египту систрум је био симбол египатске богиње плодности и употребљавао се у ритуалима који су јој били посвећени. Данас се користи у црквеној музичи Копта.

ОБЕЛИСК је камени четвртасти стуб, висок преко 20 метара, који се ка врху сужава. Посвећен је богу Сунца. Неки од таквих споменика, насталих пре више од 3.000 година, пренети су у Њујорк, Лондон и Париз.

ПАПИРУС је врста трске која расте у долини Нила и централној Африци. Може да израсте до висине од пет метара. Стабло је троугластог пресека, а на врху су оштри, дуги листови. Срж служи за исхрану, а од спољашњег дела стабљике праве се чамци, обућа, ужад и хартија. Реч *папир* води порекло од имена ове биљке.

Направите папир

Потребно је: стари папир, парче старе памучне крпе, пластична кофа, дрвена варјача, цедиљка, две кухињске крпе. Исецкајте папир и стару крпу на што ситније комаде и ставите их у хладну воду; оставите их да се добро натопе преко ноћи. Потом оцедите масу, а затим је растањите на кухињској крпи. Прекријте је другом крпом, притисните неким чврстим предметом и оставите да се осуши. Ваш папир неће бити тако танак и гладак као куповни, али може занимљиво изгледати.

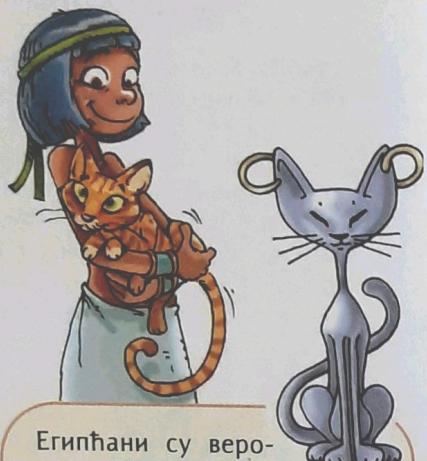

ПУСТИЊСКЕ ЖИВОТИЊЕ су прилагођене средини у којој живе, па могу дugo да издрже без воде, а неке воду добијају само из биљака којима се хране.

ПУСТИЊСКИ СКОЧИМИШ је дугорепа животиња боје песка. Дању се одмара, а ноћу је активан. Храни се семенкама, травом и инсектима.

ФЕНЕК (пустињска лисица) је мала животиња с великим ушима, преко којих се ослобађа вишке топлоте.

Египћани су веровали да **МАЧКЕ** доносе срећу, терају зле духове и штите од опасности. Привесци у облику мачке имали су важну улогу у магији и носили су се око врата или око руке.

ИБИС је у старом Египту сматран светом птицом. Помоћу дугог повијеног кљуна проналази храну у муљу.

ПУСТИЊСКА МАЧКА се добро прилагодила животу у пустињи. Она је један од предака домаће мачке.

ПЕШЧАНЕ ОЛУЈЕ називају се кхамасен. Понекад трају по цео дан. Ваздух тада постаје жут, а видљивост је веома смањена. За време олује боље је не излазити напоље.

ТЕМПЕРАТУРА У ПУСТИЊИ током ноћи може да падне на само шест степени, а дању се пење и до 46°C.

ЦРВЕНО МОРЕ је једно од најтоплијих мора на свету. Концентрација соли у њему већа је него у другим морима. Море је добило назив по томе што је његова боја у време цветања алги црвенкастобраон.

Прича из Египта

У време владавине краља Озириса становници Египта били су срећни и задовољни. Пошто је видео Озирисов успех, његов љубоморни брат Сет позвао га је на гозбу. На превару га је заробио и закључао у сандук који је бацио у Нил. Сандук је пловио реком све до Средоземног мора. Озирисова жена Изида пронашла је сандук са удављеним Озирисом и донела га у Египат. Завидни Сет отео је сандук и исекао братово тело на четрнаест делова. Изида је све делове спојила и замотала у платно, а затим је, уз помоћ богова, оживела Озириса. Он је постао бог мртвих, а Изида је родила Хоруса, њихово дете. Учинила је то у тајности како јој Сет не би убио и сина. Када је порастао, Хорус је осветио оца и постао краљ.

